

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/58/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6214203468
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6214203468.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, vo veci starostlivosti o maloletú L. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom vo U. V., M. U. č. X, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov matky R. W., rod. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom vo U. V., P. O. Q. č. XX, v súčasnosti bytom vo U. V., M. U. č. X, zastúpenej JUDr. Vladimírom Barčíkom, advokátom so sídlom vo Veľkom Krtíši, Mierová č. 1, a otca R. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom v Y. V., I. č. XX, zastúpeného JUDr. Vladimírom Zvarom, advokátom so sídlom vo Veľkom Krtíši, SNP č. 1/A, o zmenu úpravy styku otca s maloletou, o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 7P/70/2014-32 zo dňa 10.07.2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým upravil styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou počas letných prázdnin v čase od 28.07. do 03.08. a od 25.08. do 31.08. roku 2014 s tým, že otec maloletú prevezme v pondelok ráno pred bytom matky o 08:00 hod. a odovzdá ho matke v nedeľu o 17:00 hod. pred bytom matky; matke uložil povinnosť maloletú na stretnutie s otcom v uvedený termín riadne pripraviť a odovzdať mu ho. Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v podstate tým, že otec osvedčil danosť nároku na nariadenie predbežného opatrenia v časti úpravy styku počas letných prázdnin, nakoľko doterajšia úprava umožňuje otcovi stretávať sa s maloletou len počas víkendov a neupravuje obdobie letných prázdnin; podľa okresného súdu je vhodné, aby sa počas tohto obdobia na plánovaní mimoškolských aktivít maloletej rovnakou mierou podieľali obidvaja rodičia, čím sa aj otcovi umožní prehĺbiť svoj vzťah s maloletou a súčasne vo väčšej miere plniť si rodičovské povinnosti ako počas víkendov. Okresný súd zdôraznil, že sa jedná o predbežnú úpravu a doterajšia rozsudochá úprava styku zostáva nedotknutá; styk otca s maloletou počas prázdnin upravil okresný súd v čase, kedy je otec oprávnený sa s maloletou stretnúť, t.j. počas nepárnych týždňov. Okresný súd rozhodol s poukazom na ustanovenia § 102 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), § 75 ods. 1, 2 O.s.p. a § 76 ods. 4 O.s.p.

Proti uvedenému uzneseniu okresného súdu podala matka včas odvolanie zo dňa 21.07.2014 (č.l. 37 spisu), ktorým navrhla, aby odvolací súd uznesenie okresného súdu „zrušil a návrh zamietol, prípadne vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie“. Rozhodnutie okresného súdu považovala za nesprávne a nezákonné. O úprave styku otca s maloletou bolo právoplatne rozhodnuté len v júni 2013 a to dokonca dvoma rozsudkami v konaniach sp. zn. 7P/83/2012 a sp. zn. 9P/178/2012; od právoplatnosti obidvoch rozsudkov uplynula relatívne krátka doba (necelý rok) a v podstate nedošlo k žiadnej zmene pomerov, aby bolo možné a s ohľadom na záujem maloletej potrebné, rozhodovať odlišne od týchto rozsudkov a rozšíriť styk otca s maloletou. Súčasná realizácia styku otca s maloletou spôsobuje značné problémy, pretože maloletá nechce chodiť k otcovi a každé stretnutie je pre ňu psychickou traumou. Starostlivosť otca o maloletú je presúvaná na starú matku, čo vyplýva z výpovede otca na pojednávaní o plánovaní dovoleniek. Poukázala na to, že pri rozhodovaní o predbežnom opatrení neboli

zohľadnené závery znaleckého posudku podaného v predchádzajúcom konaní a preto rozšírenie styku otca s maloletou je jednoznačne v rozpore so záujmom maloletej. Okresný súd nariadil iné termíny styku otca s maloletou než navrhoval otec vo svojom návrhu. Unáhlené rozhodnutie okresného súdu smeruje proti záujmom maloletej. Poukázala aj na osobnosť otca, ktorý dlhodobo nepracuje, požíva alkoholické nápoje, vedie motorové vozidlá pod vplyvom alkoholu, neplatí riadne a včas výživné. Upozornila aj na svoje nesprávne označenie v návrhu ako „R. W.“.

Otec vo vyjadrení zo dňa 08.08.2014 (č.l. 46-47 spisu) k odvolaniu matky uviedol, že návrh na zmenu styku s maloletou podal, pretože táto už absolvovala prvý ročník základnej školy. Cieľom bolo, aby v období hlavných školských prázdnin mohol on a starí rodičia maloletej z jeho strany, stráviť s maloletou súvislú dovolenku v priebehu najmenej jedného týždňa. Keďže na prvom pojednávaní nedošlo k dohode, podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia. Napriek vykonateľnosti uznesenia okresného súdu o predbežnom opatrení ho matka nerešpektuje a maloletú mu neodovzdala, hoci v určenom týždni mali pripravenú a zorganizovanú dovolenku mimo bydliska a tesne pred nástupom museli stornovať nocľahy. Nie je mu známe, z akého dôvodu bráni matka maloletej v kontakte s ním. V predchádzajúcom konaní, ani v priebehu doterajšej realizácie styku s maloletou, neboli zistené žiadne také negatívne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali obmedzenie jeho práva na styk s maloletou. Tvrdenia matky v konaní aj v odvolaní sú účelové, bezdôvodné a bez akejkoľvek skutkovej opory. V odvolaní bližšie nešpecifikovala dôvod nezákonnosti uznesenia okresného súdu. Doterajší kontakt s maloletou prebieha bez problémov a maloletá je spokojná, poslušná a na stretnutia sa teší. Nástupom maloletej do školy došlo k podstatnej zmene pomerov a je na súde, aby túto zmenu v konaní vyhodnotil. Nie je pravda, že maloletá odmieta k nemu chodiť a že to v nej vyvoláva traumu; ide o výlučne účelové tvrdenie matky rovnako ako jej tvrdenie o jeho nadmernom požívaní alkoholických nápojov. Nepoprel svoje odsúdenie za prečin požívania alkoholických nápojov, avšak skúšobná doba už uplynula. Ani v jednom prípade však nedošlo k situácii, že by kontaktoval maloletú pod vplyvom alkoholu. Nie je mu známy dôvod, kvôli ktorému, by rozšírenie jeho styku s maloletou malo byť v rozpore s jej záujmom. Nesúhlasil s tvrdením matky, že závery znaleckého posudku podaného v predchádzajúcom konaní vyznievajú v jeho neprospech a proti jeho právu na stretávanie sa s maloletou; znalkyňa posúdila osobnosti obidvoch rodičov a uzavrela, že ani dlhšie obdobie (celé víkendy) neohrozujú duševnú pohodu maloletej. Uznesenie okresného súdu o predbežnom opatrení navrhol potvrdiť.

Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal postupom podľa § 212 ods. 1 O.s.p. a § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolanie matky nie je dôvodné.

Odvolačný súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia okresného súdu a v podrobnostiach poukazuje na jeho odôvodnenie (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Okresný súd si náležite zistil skutkový stav potrebný pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Na zdôraznenie správnosti uznesenia okresného súdu odvolací súd uvádza, že podmienkou pre nariadenie predbežného opatrenia je osvedčenie potreby dočasnej úpravy právnych vzťahov účastníkov konania, pretože predbežné opatrenie má zabezpečiť ochranu porušeného alebo ohrozeného práva, ak bez okamžitej (i keď len dočasnej) úpravy pomerov účastníkov by bolo právo účastníka ohrozené. Účastník konania domáhajúci sa vydania predbežného opatrenia preto musí osvedčiť dôvody na jeho vydanie,

t.j. potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov (alebo obavu o ohrozenie budúceho výkonu súdneho rozhodnutia), dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa (§ 75 ods. 2 prvá veta O.s.p.). Predbežným opatrením sa zásadne neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov. Jedným z nevyhnutných predpokladov, za ktorých môže súd nariadiť predbežné opatrenie je v zmysle § 74 ods. 1 O.s.p., (rovnako v zmysle § 102 ods. 1 O.s.p.) potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa na danej dočasnej úprave pomerov (naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov predbežným opatrením v týchto konaniach ustupuje záujmu maloletého dieťaťa a teda ak je nariadenie predbežného opatrenia v záujme maloletého dieťaťa nemusí byť nevyhnutne súčasne splnená aj podmienka naliehavosti potreby dočasnej úpravy). Uvedené akcentoval aj zákonodarca novelou Občianskeho súdneho poriadku uskutočnenou zákonom č. 388/2011 Z. z. (účinným od 01.01.2012), kde podľa dôvodovej správy k tomu zákonu častým dôvodom nenariadenia predbežného opatrenia v konaniach starostlivosti súdu o maloletých bola skutočnosť, že navrhovateľ nevedel odôvodniť bezprostredne hroziacu ujmu, hoci inak navrhované opatrenie bolo v záujme maloletého dieťaťa; preto pri nariaďovaní predbežného opatrenia v týchto konaniach od 01.01.2012 nie je potrebné odôvodňovať nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, postačuje odôvodnenie záujmu maloletého dieťaťa na dočasnej úprave pomerov. V konaniach starostlivosti súdu o maloletých by preto súd mal pristúpiť k nariadeniu predbežného opatrenia nielen v prípadoch, ak riešenie situácie neznesie odklad (napr. ak je priamo ohrozená výživa maloletého dieťaťa, ak musí byť maloleté dieťa okamžite vyňaté z doterajšieho výchovného prostredia alebo ak ide o iné dôležité záujmy maloletého dieťaťa). Práve táto naliehavosť alebo záujem maloletého dieťaťa je príčinou toho, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčených skutočností tvrdených navrhovateľom bez toho, aby musel byť tvrdený nárok aj nepochybne preukázaný. Nariadenie predbežného opatrenia je odôvodnené v prípade, kedy je potrebné rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu, t.j. v situácii, keď sa maloleté dieťa ocitne bez akejkoľvek starostlivosti alebo jeho život, zdravie alebo priaznivý vývoj je vážne ohrozený alebo narušený, prípadne ak potreba dočasnej úpravy pomerov je v záujme maloletého dieťaťa. Vzhľadom na rozsah dokazovania a na provizórnosť úpravy nariadenej predbežným opatrením by mal súd pred rozhodnutím o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia starostlivo zvážiť dôsledky, ktoré môžu nastať pre účastníkov konania tak, aby nariadením predbežného opatrenia nedošlo k neprimeraným zásahom do práv niektorého z účastníkov konania, resp. aby sa v právnych vzťahoch medzi účastníkmi konania nevytvoril nenávratný stav. Pre účely nariadenia predbežného opatrenia v konaniach starostlivosti súdu o maloletých však súd prioritne skúma najmä záujem maloletého dieťaťa a predovšetkým z tohto hľadiska hodnotí aj podaný návrh na jeho nariadenie (skúmanie záujmu maloletého dieťaťa je v rámci konania o nariadenie predbežného opatrenia limitované len obmedzeným rozsahom dokazovania, resp. osvedčenia rozhodujúcich skutočností nevyhnutných pre rozhodnutie súdu).

V danom prípade sa otec domáhal nariadenia predbežného opatrenia v podstate z dôvodu, že maloletá začala navštevovať základnú školu a vznikla potreba upraviť jeho styk s maloletou aj počas letných školských prázdnin. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia podal v rámci konania o jeho návrhu na zmenu úpravy styku s maloletou v zmysle jeho rozšírenia o úpravu styku aj počas letných školských prázdnin. Na týchto záveroch v podstate postavil okresný súd aj odôvodnenie napadnutého uznesenia o nariadení predbežného opatrenia.

Zo spisu okresného súdu a pripojených spisov vyplýva, že otec sa návrhom na začatie konania vo veci samej domáha zmeny styku s maloletou v zmysle jeho rozšírenia o dva týždne v mesiaci júl a jeden týždeň v mesiaci august; návrh odôvodnil nástupom maloletej do základnej školy. Matka s návrhom otca nesúhlasí v podstate s odôvodnením, že od poslednej úpravy nedošlo k zmene pomerov. Kolízny opatrovník vyjadril súhlas s návrhom s odôvodnením, že plne rešpektuje prirodzený záujem maloletej. Maloletá pochádza s rozvedeného manželstva otca a matky, ktorej bola rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 9P/178/2012-93 zo dňa 05.04.2013 zverená do osobnej starostlivosti a otcovi bola uložená povinnosť platiť maloletej výživné v sume 95,- € mesačne; súčasne bol uvedeným rozsudkom v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 12CoP/28/2013-116 zo dňa 29.05.2013 upravený styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený sa s maloletou stýkať každý nepárny týždeň v mesiaci v čase od piatku od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod.; stretávanie otca s maloletou sa v tomto rozsahu aj realizuje. V rámci konania vykonal okresný súd dokazovanie výsluchom otca a matky

ako účastníkov konania, v rámci ktorých otec poukázal na bezproblémový priebeh stretnutí s maloletou a poprel užívanie alkoholu v prítomnosti maloletej; matka poukazovala na problémy otca s alkoholom v minulosti, na skutočnosť, že neplatí pravidelne výživné (i keď uviedla, že zameškané výživné nemá), ďalej na skutočnosť, že o maloletú sa počas stretnutí stará najmä stará matka zo strany otca; v spise sa nachádzajú aj správy o povesti ohľadne rodičov maloletej, z ktorých nevyplývajú žiadne negatívne informácie ohľadne ich správania sa v mieste bydliska.

Odvolačný súd preskúmaním rozhodnutia okresného súdu, obsahu procesného spisu, pripojených spisov (sp. zn. 9P/178/2012; sp. zn. 7P/83/2012) a odvolania matky nezistil žiadne také závažné a bezprostredne hroziace skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu napadnutého uznesenia okresného súdu, ktorý aj podľa názoru odvolacieho súdu správne vyhodnotil návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia ako dôvodný. Zo spisu vyplýva, že k dohode rodičov o stretávaní otca s maloletou vo väčšom rozsahu počas letných školských prázdnin nedošlo. Záujem otca na trávení po jednom týždni v každom mesiaci školských prázdnin s maloletou je plne legitímny a za daného skutkového stavu, z ktorého nevyplývajú žiadne prekážky vyplývajúce z potreby ochrany záujmu maloletej, aj dôvodný. V konaní bol dostatočne osvedčený záujem maloletej na nariadení predbežného opatrenia, ktorý vyplýva z jej práva stretávať sa s otcom, ako rodičom, ktorému nebola maloletá zverená do osobnej starostlivosti. Tieto závery boli dostatočne osvedčené výsluchom matky a otca ako účastníkov konania. Odvolačný súd zdôrazňuje najmä dočasný charakter predbežného opatrenia, ktoré nemá žiadny vzťah k rozhodnutiu vo veci samej; v ďalšom konaní vo veci samej vykoná okresný súd riadne dokazovanie za účelom zistenia, či navrhovaný rozsah úpravy stretávania zodpovedá záujmu maloletej. Záver o potrebe nariadenia predbežného opatrenia nerozptýlilo ani odvolanie matky, ktorá na podporu svojich tvrdení neuviedla žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by jej tvrdenia aspoň osvedčovali. Na nariadení predbežného opatrenia je tak aj podľa odvolacieho súdu daný záujem maloletej. Nedôvodná je aj výhrada matky v odvolaní, že okresný súd neprihliadal na predchádzajúce rozhodnutia súdov vo veci starostlivosti o maloletú, pretože predbežné opatrenie nie je konečným rozhodnutím, má len dočasný charakter a vychádza zo skutočností, ktoré existovali v čase rozhodnutia okresného súdu. Pokiaľ aj okresný súd nariadil iné termíny stretnutí otca s maloletou, než ako ich otec uviedol v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, odvolačný súd poukazuje na skutočnosť, že v prejednávanej veci ide o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu (§ 81 ods. 1 O.s.p.) a preto súd nie je viazaný návrhom (§ 153 ods. 2 O.s.p.); okresný súd preto správne nariadil predbežné opatrenie na termíny víkendových stretnutí otca s maloletou vychádzajúce z doterajšej úpravy vyššie uvedeným rozsudkom. Matka v konaní zatiaľ ani žiadnym spôsobom neosvedčila tvrdené požívanie alkoholu zo strany otca v prítomnosti maloletej (na priamu otázku zákonnej sudkyne uviedla, že nemá informácie o požívaní alkoholu zo strany otca ani od maloletej); súčasne tvrdené neplatenie výživného včas nezakladá zákonný dôvod na obmedzenie práva otca stretávať sa s maloletou (navyše matka pri výpovedi ako účastníčka konania uviedla, že otec v súčasnosti nemá zameškané výživné). Ani závery znaleckého posudku podaného v predchádzajúcom konaní nie sú podľa názoru odvolacieho súdu v rozpore s nariadeným predbežným opatrením, pretože v rámci posudku znalkyňa nevyhlásila v budúcnosti rozšírenie doby stretnutí otca s maloletou.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolačný súd uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.